

Odbor za razvoj

2016/0005(NLE)

12.7.2016

MIŠLJENJE

Odbora za razvoj

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane.

(10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))

Izvjestitelj za mišljenje: Pedro Silva Pereira

PA_Leg_Consent

KRATKO OBRAZLOŽENJE

Sporazumima o gospodarskom partnerstvu (SGP), odnosno partnerstvima o trgovini i razvoju između afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) i Europske unije, želi se podržati trgovina, regionalna integracija i postupna integracija zemalja AKP-a u svjetsko gospodarstvo te istovremeno poticati njihov održiv razvoj.

EU je 15. srpnja 2014. zaključio pregovore o Sporazumu o gospodarskom partnerstvu koji se odnosi isključivo na robu sa 6 od 15 država članica Južnoafričke razvojne zajednice (SADC): Bocvanom, Lesotom, Mozambikom, Namibijom i Svazijem (BLMNS) te Južnom Afrikom. Države partneri SADC SGP-a raznolika su skupina te se među njima nalaze i najslabije razvijene zemlje te zemlje sa srednje visokim dohotkom. EU je njihov najveći regionalni trgovinski partner. Sporazumom o gospodarskom partnerstvu zemljama BLMNS-a omogućit će se jedinstveni režim pristupa koji podrazumijeva pristup tržištu EU-u bez carina i bez kvota. Kada je riječ o Južnoj Africi, SGP će zamijeniti relevantne odredbe Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji te će pružiti dodatni pristup tržištu. U okviru SGP-a predviđeno je moguće naknadno pristupanje Angole, koja se ubraja u najslabije razvijene zemlje i također sudjeluje u pregovorima.

SADC SGP ima mnoge razvojne aspekte. Njegova asimetrična narav omogućuje partnerima u okviru SGP-a da zaštite osjetljive sektore od europskih konkurenata. Na temelju nekoliko zaštitnih mjera države SGP-a sačuvat će određeni politički prostor kako bi zaštitele svoju domaću industriju, poljoprivredna tržišta i zajamčile sigurnost opskrbe hranom. Korištenje subvencija za izvoz poljoprivrednih proizvoda isključeno je i ne postoji klauzula o mirovanju za proizvode koji ne podliježu liberalizaciji. Štoviše, pravila o podrijetlu prilično su fleksibilna, a porez na izvoz može se primijeniti samo u iznimnim slučajevima. Međutim, tijekom provedbe bit će iznimno važno pomno pratiti stvaran razvoj događaja te, ako se problemi zaista pojave, brzo reagirati unutar institucija Sporazuma o gospodarskom partnerstvu.

Uz to, odredbama o razvojnoj suradnji utvrđuju se kapaciteti i druga područja povezana s trgovinom koji bi mogli imati koristi od finansijske potpore EU-a. Za provedbu sporazuma bit će potrebni adekvatni resursi, a osim Europskog razvojnog fonda i Pomoći za trgovinu, države SADC-a možda će trebati dodatna sredstva da pokriju troškove prilagodbe u vezi s SGP-om, kao što su smanjeni prihodi. Izvjestitelj smatra da je važno provesti u djelu ideju fonda SGP-a, predviđenog sporazumom, i da bi raspored obveza država SADC SGP-a u pogledu liberalizacije trebao biti u skladu s rasporedom razvojne pomoći. Nadalje, potrebno je i da EU pruži potporu za fiskalne reforme i dobro upravljanje porezima.

SGP sadrži poglavje o trgovini i održivom razvoju kojim se potvrđuje obvezivanje stranaka na međunarodno priznate standarde i njihova predanost provedbi zakona o radu i okolišu. U postupku savjetovanja za pitanja održivog razvoja mogu sudjelovati mjerodavna tijela i zainteresirane strane. Međutim, izvjestitelj izražava zabrinutost zbog ograničenog sudjelovanja civilnog društva u pregovorima te naglašava da bi se sudjelovanje civilnog društva trebalo snažno poticati u fazi provedbe.

Nažalost, SADC SGP ne sadrži samostalnu klauzulu o ljudskim pravima, nego se u njemu upućuje na Sporazum iz Cotonoua prema kojemu stranke mogu donijeti „odgovarajuće

mjere” u slučaju ozbiljnog kršenja ljudskih prava. U tom je pogledu važno zajamčiti da klauzule o povezivanju u tom i u ostalim sporazumima o gospodarskom partnerstvu ne izgube učinak s istekom Sporazuma iz Cotonoua 2020.

SADC SGP je osmišljen tako da bude u skladu s funkcioniranjem Južnoafričke carinske unije. Izvjestitelj vjeruje da ovaj SGP može biti pokretač daljnje regionalne integracije pod uvjetom da se poduzmu potrebne daljnje mjere, osobito one povezane s promicanjem tehničkog kapaciteta (npr. pravila o podrijetlu) i olakšavanjem trgovine.

Naravno da ključ za potpuno iskorištavanje pogodnosti novog pristupa tržišnim prilikama leži u učinkovitoj provedbi. Stoga će biti ključno osigurati stvarnu uspostavu predviđenih struktura i mehanizama, ali i pobrinuti se za transparentnost u njihovom funkcioniranju. Također je važno promicati duboke poslovne veze, posebno radi podupiranja afričkog privatnog sektora. Izvjestitelj skreće pozornost na činjenicu da se praćenje SADC SGP-a treba provoditi na učinkovit način te ističe da je sklapanje partnerstava s civilnim društvom neophodno. U tom pogledu raspodjela resursa bit će važna kako bi organizacije civilnog društva mogle lakše sudjelovati u procesu praćenja. Bit će posebno nužno pratiti doprinos SGP-a održivoj i pravednoj trgovini te naposljetu održivom razvoju i smanjenju siromaštva.

Štoviše, izvjestitelj poziva Zajedničko vijeće da predstavi izvješća o napretku, o kojima bi se trebalo raspravljati u Europskom parlamentu, afričkim parlamentima i Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a, kako bi se ocijenio doprinos tog partnerstva održivom razvoju.

Naposljetu, izvjestitelj smatra da ugrađene mjere fleksibilnosti i zaštite u sporazumu, posebno u pogledu trgovine i održivog razvoja, mogu doprinijeti uzajamno korisnom sporazumu čiji je cilj postizanje razvoja te time zajamčiti uskladenost politika u interesu razvoja, pod uvjetom da se osigura učinkovita provedba i praćenje.

Odbor za razvoj poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor preporuči davanje suglasnosti za prijedlog odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o gospodarskom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i država SADC SGP-a, s druge strane.

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Sporazum o gospodarskom partnerstvu između EU-a i njegovih država članica, s jedne strane, i SADC SGP-a, s druge strane
Referentni dokumenti	10107/2016 – C8-0243/2016 – COM(2016)0018 – 2016/0005(NLE)
Nadležni odbor	INTA
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	DEVE 7.7.2016
Izvjestitelj za mišljenje Datum imenovanja	Pedro Silva Pereira 28.4.2016
Razmatranje u odboru	23.5.2016 20.6.2016
Datum usvajanja	12.7.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 15 -: 6 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Louis Aliot, Ignazio Corrao, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzulică, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theocharous, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Seb Dance, Jordi Sebastià, Adam Szeinfeld, Joachim Zeller
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Maria Arena, Petras Auštrevičius